

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 126 - OŽUJAK 2015.

HRICKO

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Sadržaj

4 – Hrckov turnir

7 – jak, najjači

10-11 – Lav

15 – Hrckovi detektivi

18 – Teen

20 – Torta u šolji

Ovome danu raduju se ptice, biljke i razne životinje. No, ono najvažnije - današnjem danu raduju se djeca!

Jutarnju maglu i hladnu zimu zamijenit će sunce i cvrkut ptica. Proljetnice će svojim bojama ukrasiti livade, a dječji veseli glasovi razbit će popodnevnu tišinu.

Baš kao što će cvijeće obojiti livade i poljane, tako je i Hrc-ko obojio crno-bijele stranice, te je i naš podlistak poput cvijeća zasjao u raznovrsnim bojama.

Dobro nam došlo proljeće drago!

Željka

Impresum

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Urednica izdanja: Željka Vukov
Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Ivana Petrekanić-Siĉ,
Marina Pluković, Katarina Ćeliković, Zoltan Siĉ, Nevena Gabrić,
Vladan Ćutura i Petar Tikvicki
Lektorica: Katarina Vasiljĉuk
Korektor: Jelena Dulić Bako
Tehniĉki prijelom: Thomas Šujiĉ i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudareviĉ
E-mail: hrhrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Čuvamo li vodu?

Voda je prozirna, bezbojna tekućina koja formira rijeke, jezera, oceane i kišu na Zemlji i jedan je od osnovnih sastojaka svih živih bića. Kemijski je spoj dva atoma vodika i jednog atoma kisika (H_2O) i pokriva 71 % Zemljine površine. Najveći dio vodenih površina su mora i oceani (97 %), a manji dio čini slatka voda (svega 3 %). Ujedinjeni narodi 1993. godine proglasili su 22. ožujak Svjetskim danom voda. Razdoblje od 2005. do 2015. godine proglašeno je desetljećem voda pod motom »Voda za život«.

Svakoga dana u prosjeku treba konzumirati između 1,5 i 2,5 litre vode.

Svi znamo da je život bez vode nemoguć, no jeste li znali da:

- voda poboljšava naše zdravlje
- donosi hranu i kisik u stanice našeg tijela, a iznosi štetne tvari
- pročišćava bubrege
- hladi, ali i štiti od hladnoće naše tijelo
- dio je naše krvi, znoja, suza i sline
- povećava broj kalorija koje trošimo tijekom dnevnih aktivnosti
- pomaže u zaštiti od niza bolesti
- može poboljšati vaš izgled
- u Africi i Aziji gotovo tri četvrtine stanovništva nema čiste pitke vode
- približno 5 milijuna ljudi umre svake godine od bolesti koje se prenose zagađenom vodom
- gotovo 80 % svih bolesti nastaju zbog nečiste vode za piće

Željka Vukov

Čovječe

ne ljuti se

Prijave pobjednika kvalifikacijskih turnira
u školama i vrtićima možete obaviti
putem maila: hrrcko@gmail.com
ili telefona 024/ 55-33-55

Vau, jeste li čuli? »Hrvatska riječ« i dječji podlistak »Hrcko« organiziraju prvi Hrckov masters turnir u igri koju svi dobro poznajete - »Čovječe, ne ljuti se«! Već osjećam kako će to biti »opasna borba«.

Pravo sudjelovanja na ovome turniru imaju svi učenici hrvatskih odjela i učenici koji pohađaju predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture i to oni od prvog do četvrtog razreda, te djeca predškolskog uzrasta iz vrtića na hrvatskom jeziku. Dakle, vi svi trebate odigrati kvalifikacije u svojim školama i vrtićima, a najbolji iz vaše škole i vrtića dolazi na veliki masters turnir.

Ono najvažnije: nakon kvalifikacija, škola ili vrtić (učiteljica, nastavnica, nastavnik, odgojiteljica) trebaju prijaviti pobjednike do **18. travnja** za Hrckov masters turnir koji će biti održan u subotu, **25. travnja**.

Vrijeme i mjesto održavanja masters turnira bit će naknadno objavljeno na Hrckovim stranicama u »Hrvatskoj riječi« i podlistku »Hrcko«.

Uključiti se možeš i ti. Pokušaj, probaj, pa i ako te netko pobijedi, znaš glavno pravilo ove igre - »Čovječe, ne ljuti se«.

Čekamo vas!

Stolni tenis svoje korijene vuče iz Engleske, gdje je bio večernja razonoda viktorijanske klase u 1880-im oponašajući veliki tenis u kući. Tada su za igru upotrebljavali svakidašnje predmete. Knjige su nizali kao mrežicu, okrugli čep šampanjca bio je loptica, a kutije cigara reketi. Kuhinjski stolovi bi poslije večere poslužili kao stolovi za stolni tenis. Kako je sport postajao sve popularniji, počeli su se izrađivati prvi u okvir postavljeni pergamentni reketi. Zbog zvuka udaranja loptice o reket i stol, ovaj sport dobio je nadimak Ping-Pong. Pokraj svoje ozbiljnosti on pruža i razonodu i zabavu u našim domovima.

STOLNI TENIS

Za stolni tenis je prije svega potreban stol, reketi, loptica, mreža i naravno prijatelj koji će s vama igrati. Stolnotenisač Luka Gabrić pomogao je u sažetku i izdvajanju najvažnijih pravila i podataka za ovu igru.

Razlikuju se dva osnovna pokreta: FORHEND I BEKEND. U ovisnosti od gume koju imaju reketi, loptica se može kretati većom ili manjom brzinom. Za udarce forhendom se obično lijepe crvene gume, a za udarce bekendom crne. Obrambeni igrači koriste posebnu gumu koja se zove »trava« i njena površina je hrapava. U ovisnosti od stila igre, kao i od vještine igrača, vraćena loptica u igri može biti: PRAZNA (nema rotacije u sebi), SPIN (zarotirana na gore), i PIMPL (zarotirana na dolje).

PRAVILA IGRE: Stolnotenisački meč se ne može odrediti vremenski. Meč se sastoji od najmanje tri, a najviše pet setova. Pobjedu nosi onaj igrač koji prvi osvoji tri seta, a set dobiva igrač koji prvi osvoji 11 poena, s tim da protivnički igrač mora imati barem 2 poena manje (11:9), u suprotnom se set nastavlja dok se ne ostvare dva poena razlike (npr. 15:13).

Izgubljeno srce

Dragi knjigoljupci, bojite li se mraka? Imate li probleme s prištićima? Mislite li da je bitno hoće li se vaša frizura dopasti okolini? Nosite li nevoljno naočale? Imate li višak kilograma? Želite li postati super zvijezda - pjevačica? Jeste li često pod kaznom? Imate li ovakve ili slične probleme, onda je pravi putokaz za vaše odrastanje upravo knjiga »Izgubljeno srce« Katarine Čeliković. Priče u njoj su kratke i simpatične, često duhovite, prožete nestašlucima iz djetinjstva, ali i prekrasnim trenutcima s najmilijima za Božić ili Uskrs.

Možda ste neke od njih pročitali baš u »Hrcku«, a neke od njih su i nove. Ima ih 24 i mogu ih jednako čitati i vaši roditelji. Knjigu je oplemenio prekrasnim ilustracijama, sada već poznati nam umjetnik Petar Tikvicki.

Možda »Izgubljeno srce« i neće dati odgovore na sva vaša pitanja, dvojbe i poteškoće, ali će vam svakako ukazati na to da ste posebni, jedinstveni i važni bez obzira na sve probleme s kojima se nosite tijekom odrastanja.

Uživajte u ovim prekrasnim pričama i preporučite ih i drugima.

STIHO LJUPCI

Priroda se budi

Priroda se budi
i tiho šapuće:
Radujte se ljudi
stiže opet proljeće!

Pupoljaka bezbroj
osulo je grane,
proljetni je miris
svuda, na sve strane.

Priroda se tako vrti
u vječitom krugu,
za taj ciklus
da postoji
zna i ptica u lugu.

Nedeljka A. Šarčević

Priredila: B. I.

ZDILA – zdjela, posuda za jelo (za više osoba);
(»U velikoj zdili ću kuvat na proštenje«)
Izreke: »isti iz iste zdile« – biti iznimno prijateljski
s drugom osobom; »očistit zdilu« (sve pojesti)

Mož zabolit (kako koga):
ZVRCKA, ZVRČKA – čvrga, udarac odapetim prstom
(»Nane, Pajo mi udara zvrčke u glavu!«)
ZDROCKATI, ZDROBITI – smrviti, drobeći usitniti (»Eno
jopet je zdrobijo orase!«)

ZĐERIT – 1. ščepati; 2. neočekivano, iznenadno za-
teći koga na djelu/nedjelu

Slično, nikako isto:

ZELJA – krmača zelene dlake
ZELJE – zelen (kao imenica): 1. ze-
leno raslinje, zelenilo; 2. zeljasto
povrće

ZELEN (kao pridjev): 1. koji je boje
trave; 2. koji nije dozrio; 3. (u pre-
nesenom značenju) neiskusan
(»Još je taj deran mlad i zelen!!!«)

Neobično zvuči:

ZJALA – onaj koji neozbiljno,
nesuvislo govori i budala-
sto se ponaša

ZERA – malo, trun, komadić
(»Nema u kući ni zere kru-
va taj siromašak!«)

HRVATSKI JEZIK

Piše: Vladan Čutura

Tko je jak, a tko najjači?

Sjetite se nekoliko likova iz crtića koji su po-
stali poznati po tome što su bili jaki! Hm...
Meni napamet pada jedan, a to je Mornar Po-
paj. Popaj je jeo špinat i ne samo da je bio jak,
on je bio najači! Ups! On je bio najjači!

Riječ jak je pridjev, a kada radimo stupnje-
vanje pridjeva, to nazivamo kompariranjem
pridjeva. Na primjer – jak, jači, najjači i pišemo
dva puta slovo j!

Dakle, ako komparativ pridjeva započinje
glasom j, pri pisanju dolazi do udvajanja gla-
sova (oba se j pišu).

Zadatak:

Zaokruži slovo ispred krivo napisanog kom-
parativa pridjeva:

- a) najjednostavniji
- b) najjači
- c) najadniji
- d) najjužniji

Točan odgovor c)

Andela Martin

Napiši nešto za početak: Počela bih s izrekom: »Sve se može kad se hoće«. To je moja izreka-vodilja.

Ime i prezime: Zovem se Andela Martin. Zovu me Anđa, Još i Anželina.

Škola i razred: 7. a razred, OŠ »22. oktobar«, Monoštor.

Kako ti se zovu roditelji? Marija i Branko Martin.

Imaš li brata i sestru? Da, sestra Andrea ima 20 godina, studentica je.

Opiši svoju kosu: Kosa mi je ravna, svijetlo smeđa, doseže do ramena.

Boja očiju: Oči su mi zeleno-plave boje.

Što najčešće oblačiš? Rijetko oblačim suknjice, volim nositi hlače i majice koje im pristaju.

Imaš li hobi i koji? Slobodno vrijeme najčešće provodim na probama i nastupima u KUDH »Bodrog«, zanimaju me naša šokačka nošnja, pjevanje i ples. Također sakupljam i papirnate salvete.

Jesi li osvojila neku nagradu? Na literarnom natječaju u studenome 2013. kroz aktivnosti u »Danima hrvatske kulture u Somboru« nagrađena sam za rad »Nezaboravno ljeto«.

Omiljeni predmet u školi? Engleski jezik.

Kako se zovu tvoji najbolji prijatelji? Prijateljica je Ana, a prijatelj Kristijan.

Tvoja omiljena boja je? Ljubičasta.

Napiši jednu svoju vrlinu i jednu manu: Vrlina mi je iskrenost, a to što volim da je uvijek sve kako ja hoću, smatram manom.

Omiljeni glumac, glumica i film: Robert Pattinson i Kristen Stewart, a film Sumrak.

Kada bi mogla biti lik iz crtića, koga bi odabrala? Minnie.

Koju vrstu glazbe slušaš u slobodno vrijeme? Rock i pop, uglavnom stranih pjevača.

Omiljeni pjevač i pjevačica, odnosno grupa: Shakira i Rihanna.

Omiljena knjiga i pisac: »Tako zamišljam nebo«, Miroslav Antić.

Tko ti je uzor od poznatih osoba, a tko da nije poznata ličnost? Moji uzori su roditelji i sestra, ne prepoznajem prave uzore među javnim ličnostima.

Omiljeno mjesto na kojem si bila: Novi Vinodolski, u Hrvatskoj.

Gdje bi voljela putovati? U Pariz i London.

Imaš li kućnog ljubimca? Imam dva psa, zovu se Šeki i Čardaš.

Omiljeno jelo i piće: Palačinke i Coca-cola

Na što si jutros prvo pomislila? Na doručak!

Imaš li simpatiju i kako se zove? Imam, ali njegovo ime ostat će tajna!

Omiljeno doba dana: Jutro

Koji cvijet najviše voliš? Ružu

Tvoj sretan broj je: 13

Što misliš o Hrcku? Rado ga prelistavam kod kuće i na satima izborne nastave u školi. Drag mi je.

Koja ti je omiljena rubrika u Hrcku? Prilozi i fotosi u vezi s temom svakog broja.

Imaš li poruku za Hrcka? I dalje ću te prelistavati; nastavi i dalje u korak s »Kužišom«.

Nešto za kraj! Završit ću s izrekom: »Nakon kiše uvijek zasja sunce!«

Priredila: B. I.

HOSANA U VISINAMA!

Prije svete mise na Cvjetnicu, u povorci, s graničicama u ruci, proslavit ćemo spomen slavodobitnog Isusova ulaska u Jeruzalem. Lijep odlomak iz Evanđelja sv. Marka koji opisuje ovaj svečani događaj, nalazi se pred tobom. Tvoj je zadatak promotriti slike, otkriti njihova značenja i upisati ih na prazna mjesta prema zadanim brojevima. Ako ti zatreba pomoć, možeš se poslužiti ponuđenim riječima u dnu stranice. Dopuni tekst i radosnim srcem iščekuj početak Velikoga tjedna – NEDJELJU CVJETNICU!

Kad se približe _____(1), Betfagi i Betaniji, do Maslinske gore, Isus pošalje ____ (2) učenika i kaže im: »Hajdete u _____(3) pred vama. Čim u nj uđete, naći ćete privezano _____ (4) koje još nitko nije zajahao. Odriješite ga i vodite. Ako vam tko reče: što to radite? recite: Gospodinu treba, i odmah će ga ipak ovamo pustiti.«

Otiđoše i nađoše magare privezano uz _____(5) vani na cesti i odriješe ga. A neki od nazočnih upitaše: »Što radite? Što drijesite magare?« Oni im odvratale kako im reče _____(6). I pustiše ih. I dovedu magare k Isusu, prebace preko njega svoje _____ (7) i on zajaha na nj. Mnogi prostriješe svoje haljine po _____ (8), a drugi narezaše _____ (9) po poljima. I oni pred njim, a tako i oni za njim klicahu: »Hosana! Blagoslovljen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Blagoslovljeno _____ (10) oca našega Davida koje dolazi. Hosana u visinama!« (Mk 11, 1-10)

(Isus, putu, selo, magare, kraljevstvo, Jeruzalemu, haljine, vrata, zelenih grana, dva)

Lav, kralj životinja, car džungle, ili jednostavno jedna od najljepših i najopasnijih divljih životinja na svijetu, oduvijek je predstavljao simbol snage, ponosa i hrabrosti.

IZGLED LAVA

Lavovi su druge najveće i najsnažnije mačke na svijetu. Od njih su veći samo sibirski tigrovi. Dugi su oko 2,5 metra, a rep čini oko 70 cm te dužine. Visoki su oko 1 metra i teški oko 250 kg. Mužjaci su krupniji od ženki. Imaju kratko, žuto-zlatno do tamno smeđe krzno, a mužjaci osim toga i gustu i dugačku grivu koja je najčešće tamnosmeđa. Griva, kojoj je potrebno punih pet godina kako bi se razvila, počinje od obraza i širi se niz vrat do preko ramena, ali samo rijetko i preko prsiju i stomaka.

Mladunce lavice donose na svijet svakih 3 do 5 godina. Broj novorođenčadi se kreće od jednog do četiri. Dosta su dugo vezani za majku i poslije rođenja. Lavovi se vole igrati s mladuncima, tako da roditelji puno vremena provode s njima.

Očekivani životni vijek lavova je od 14 do 20 godina, ali u pravilu samo ženke doživljavaju tu starost. U zoološkom vrtu mogu preživjeti i više od 30 godina.

ISHRANA I LOV

Žrtve lavova su najčešće mlade ili bolesne životinje. Love najčešće u mraku ili u ranim jutarnjim satima dok je još svježe. Love antilope, gazele, gnu antilope, bivole i zebre, ponekad ptice, a prema prilici i ribe. Mladi lavovi kreću u lov s majkom već u starosti od tri mjeseca, ali tek u dobi od dvije godine se može reći da su naučili tehniku lova. Mužjaci rijetko idu u lov, i to samo ako se radi o netipično velikom lovu. Kada se lov završi uspješno, do izražaja dolazi ljestvica važnosti u čoporu. Prvo jede mužjak, potom najvažnije ženke i na kraju mladunci.

JESU LI LAVOVI OPASNI ZA LJUDE ODNOSNO LJUDI ZA LAVOVE?

Budući da lavovi žive na određenom teritoriju, oni predstavljaju opasnost za ljude koji žive u njihovoj blizini. Lavovi su divlje životinje i napadaju onda kada se osjećaju ugroženima, ako se čovjek približi mladuncima ili ako je sama životinja ranjena. Pošto su tako veliki i snažni, lavovima druge životinje nisu prijetnja. Najveći neprijatelji su im ljudi. Zbog lova i naseljavanja područja na kojima su živjeli, ostalo je samo još oko 23.000 lavova.

ZANIMLJIVOSTI O LAVOVIMA

- * Lavovi su jedine prave društvene mačke i uglavnom sve ženke u krdu su jedna s drugom u rodu.
- * Žive u čoporima u kojima su maksimalno tri mužjaka. Oni štite čopor od drugih mužjaka, ali dnevno provode 20 sati odmarajući, dok ženke love hranu.
- * Oni su jedine životinje iz porodice mačaka kod kojih je očita razlika između mužjaka i ženke.
- * Osim što rikom tjeraju uljeze sa svog terena, lavovi se tako dozivaju. Njihova se rika čuje u krugu od čak 10 kilometara.
- * Mogu trčati brzinom od 80 kilometara na sat.
- * Lavove su kao nacionalni simbol uzele mnoge zemlje poput: Albanije, Belgije, Engleske, Etiopije, Luksemburga, Nizozemske i Singapura.
- * Mogu se pariti s tigrovima, a njihovi mladunci se zovu tiglavci. Mješanci između lava i leoparda su leoponi.

A close-up photograph of a lion's face, showing its eyes, nose, and mane. The lion is looking slightly to the left. The text is overlaid on the top half of the image.

Njegovo visočanstvo LAV

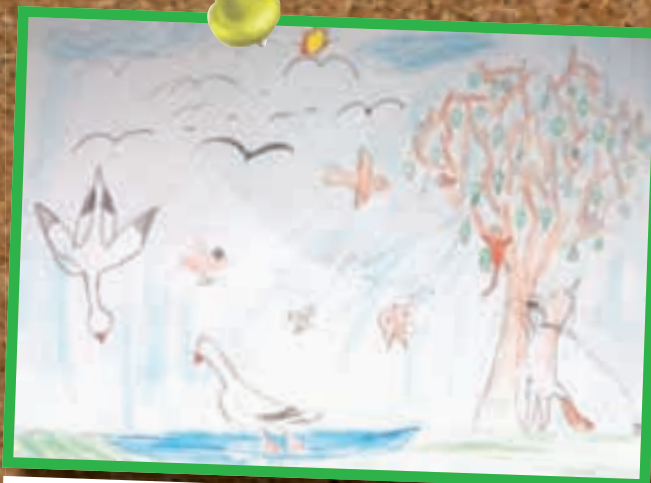
Priredila: Ivana Petrekanič Sič

11

Jasmina Ivković Ivandekić, III.b –
OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin

Filip Sabo Cibolja, III. – OŠ »Pionir« Žednik

Ivona Stantić, I.e –
OŠ »Ivan Milutinović« Mala Bosna

Martin Vuković, I.a –
OŠ »Matija Gubec«
Tavankut

Tijana Drobac, III. –
OŠ »Ivo Lola Ribar«
Plavna

Valentina Andrašić, III.a –
OŠ »Ivan Goran Kovačić« Sonta

Dunja Vojnić Hajduk, IV.c –
OŠ »Ivan Milutinović« Subotica

Andrej Danilovac, IV. –
OŠ »Ivo Lola Ribar« Plavna

Ana Vukov, III.h –
OŠ »Matko Vuković« Subotica

Franjo Rudinski, I.h –
OŠ »Sveti Savo« Subotica

Marin Vukov, I.h –
OŠ »Matko Vuković« Subotica

Valentina Ostrogonac, IV. – OŠ »Moše Pijade« Bereg

Nataša Galić, II.b –
OŠ »Bratstvo-jedinstvo« Bezdan

Još 11 dana kviza »Čitam i skitam«

A činilo se da ima puno vremena. Proletjelo je za tili čas. Preostalo je još svega 11 dana i isto toliko noći do okončanja kviza »Čitam i skitam«.

U samoj smo završnici i polako zbrajamo sudionike, pregledamo nagrade, pripremamo nagradno putovanje... Ali ne brinite, još uvijek ima dovoljno vremena da se priključite kvizu (ako već niste to učinili).

Stoga, evo nekoliko savjeta da sve uradite valjano i u roku:

- Provjerite je li vam važeća članarina. Ukoliko nije, obnovite ju za 300 dinara na Dječjem odjelu Gradske knjižnice Subotica.

Preuzmite u knjižnici potrebni materijal i pročitajte tražena djela Zvonimira Baloga kako biste mogli odgovoriti na pitanja online upitnika koji se nalazi na <http://www.subiblioteka.rs/hr/kviz-citam-i-skitam/>

Sve ovo obavite do 31. ožujka u ponoć. Potom odahnite i čekajte izvlačenje nagrada, koje će biti 2. travnja na Međunarodni dan knjige za djecu.

B. I.

Uspjeh recitatora

Devet recitatora na hrvatskom jeziku pobijedilo je na Općinskoj, a čak osmero od njih i na Zonskoj smotri recitatora! Kao i svake godine, i ove su koncem veljače i početkom ožujka u Subotici održane Općinska i Zonska smotra recitatora »Pjesniče naroda mog«. U tri skupine (mlađa, srednja i starija) natjecali su se najbolji recitatori, predstavnici svojih škola, kulturno-umjetničkih društava i udruga. Tročlani žiri proglasio je 27. veljače pobjednike Općinske smotre recitatora, koji su potom, uz recitatore iz Apatina, Sombora, Bačke Topole, Kanjiže, Ade, Sente, Bečeja i Malog Idoša, 7. ožujka nastupili na zonskom natjecanju. Recitatori koji su kazivali poeziju na hrvatskom jeziku bili su veoma uspješni. Pravo sudjelovanja na Pokrajinskoj smotri osvojili su: Ivan Huska, Claudia i Donna Karan, Katarina Pluković, Davorin Horvacki, Karla Rudić i Augustin Žigmanov. Oni su skupa s Josipom Stantić bili i pobjednici Općinske smotre recitatora. Subotica ima već dugu tradiciju lijepog kazivanja poezije, što se pokazalo i na ova dva natjecanja. Sljedeća razina, Pokrajinska smotra, bit će održana od 24. do 26. travnja u Sečnju.

Želimo im puno uspjeha!!!

B. I.

Dragi naš Hrcko!

Hvala ti što svaki primjerak »Hrcka« šalješ u naš vrtić »Bambi« u Malu Bosnu. Uživamo u razgledanju, pa ti šaljemo fotografiju da se uvjeriš.

Odgojiteljica Marija i djeca

Uredništvo podlistka »Hrcko«

Odgovor iz prošlog broja

13. rodendan

Nagrađeni

1. Vesna Gabrić, IV. – OŠ »Pionir« Žednik
2. Barbara Pluković, II,h – OŠ »Matko Vuković« Subotica
3. Katarina Ivanković, III. – OŠ »Pionir« Žednik
4. Anastazija Jaramazović, II,2. – OŠ »Miroslav Antić« Palić
5. Martina Vuković, II,a. – OŠ »Matija Gubec« Tavankut
6. Renato Gorjanac, 3.III – OŠ »Može Pijade« Bereg
7. Biljana Zorić, V. – OŠ »Ivo Lola Ribar« Plavna
8. Ana Kovač, VI. – OŠ »Aleksa Šantić« Vajska
9. Martin Rajković, II,1 – OŠ »Ivan Goran Kovačić« Subotica
10. Monika Misković, III,a – OŠ »Ivan Goran Kovačić« Sonta

Nagradno pitanje

Koja društvena igra će se igrati na
Hrckovom masters turniru?

Odgovor:

ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Skola

Razred

KUPON

Balada o ljubici

Zasijalo sunce. Okopnili snjegovi. Zimi je došao kraj. Probudile se travčice iz zimskoga sna u vrtu Beskrajno Zeleno. Jato vrabaca je postalo bučnije i razigralo se u letu. Mravičak Radičak krenuo je po svoje zrno žita u mravljji ambar. Umorio se noseći ga, pa umoran sjede. Nešto mu divno zamiriše. Okrene glavicu lijevo, desno, pogleda gore, kad ono nad njim se nadvila ljubica. Bijaše ona u zelenoj haljinici, s plavom frizuricom na lokne i bijelim licem poput snijega. Pozdravi ga čarobno zlatno-žutim osmijehom.

- Dobro jutro, Mravičku Radičku! Jesi li se zimus odmorio?

- Jesam – odgovori mrav – krenuo sam u ambar po doručak. A što ima novoga kod vas u svijetu ljubica?

- Zemlja nas je nahranila - kaže ljubica - a jednoga jutra me je probudilo Sunce:

- Ustani, ljubice, ja ću te ogrijati, a darovat ću ti i jedan mali zračak za tvoj osmijeh. Tako se moj osmijeh obojio u zlatno-žutu Sunčevu boju.

Usred njihova razgovora začu se:

- Zzzzz...

Spusti se Pčelica Vrijednica, omamljena mirisom, na ljubičinu laticu.

- O... Kakva divna ljubica! Oh, kakav divan osmijeh! Tako si me razveselila svojim divnim osmijehom! Ti si prava Ljubica Radosnica!

- Posluži se mojim nektarom - radosno zatrese glavicom Ljubica Radosnica.

- Hvala, hvala, vrlo rado!

- Kakva je to galama već u rano jutro? – promoli glavu Puž Najstariji Muž iz svoje kućice - Tko to remeti mir u vrtu Beskrajno Zeleno?

- Mi smo tu! - poviču u glas Mravičak Radičak i Pčelica Vrijednica - Izadi iz kućice da vidiš čudo neviđeno! Ljubici je Sunce poklonilo najdivniji osmijeh na svijetu. Tko god se u nju zagleda postane radostan!

- Ohohoho! Pa to je onda zbilja čudo! - izvuče se

puž iz svoje kućice i zagleda u ljubičin osmijeh. Čim ju je pogledao postao je vrlo, vrlo radostan - Pa ti si doista Ljubica Radosnica! Odavno nisam bio tako radostan!

To jutro u vrtu Beskrajno Zeleno su svi bili sretni. Pozvali su i svoje rođake da gledaju u ljubičin osmijeh i mirišu njezin dah. Čak je i roda, gore na starom dimnjaku, bila radosna i veselo klikkala. Dan je počeo u vrlo ugodnom raspoloženju pa je tako i završio. Sutradan, a i svih sljedećih dana Ljubica Radosnica je bivala sve ljepša, mirisnija i imala taj divni Sunčev zlatno-žuti osmijeh. Tko god ju je pogledao i omirisao postajao je radostan.

Proletna kiša je često dolazila u posjet vrtu Beskrajno Zeleno. Sunce je grijalo, a Majčica Zemljica je hranila biljke. Trava je narasla. Jednoga jutra zazuja-la je kosilica u vrtu.

Taman se Mravičak Radičak vraćao iz ambara sa zrnem žita za doručak. Htio je kao i svakoga jutra sjesti pokraj Ljubice Radosnice da se nadiše njezinoga mirisnoga daha i nagleda čarobnog zlatno-žutog osmijeha. Ali ljubice nije bilo. Okrene se lijevo, okrene se desno i pogled mu se iznenada zaustavi dolje. Ljubica Radosnica je ležala na pokošenoj travi.

- Oh, oh, što ti se dogodilo draga ljubice? - počne zapomagati Mravičak Radičak.

- Nesmotreni kosači! - reče ljubica.

U to doleti Pčelica Vrijednica i zamoli:

- Zzzzz... Oblačići, oblačići! Orosite ljubicu!

I Puž Najstariji Muž se probudio i začas stvorio pokraj njih:

- Sunašce, Sunašce drago! Pošalji zračak i ugrij nam ljubicu!

Zalepetahu krilima vrapčići da osvježe zrak kako bi ljubica lakše disala. Oblačići je orosili, Sunce je ugrijalo. Ali Ljubica Radosnica je i dalje ležala na travi.

- Ne trudite se dragi moji! I tako bi moje vrijeme uskoro prošlo! - reče.

Društvo u vrtu Beskrajno Zeleno je zajecalo.

- O, ne plaćite! Ta zar ste zaboravili trenutke radosti koje smo zajedno proveli? Čuvajte Beskrajno Zeleno, a ja ću vam sada otkriti tajnu. Na proljeće ću vam podariti moju dječicu. S njima ćete se još više radovati. Molim Majčicu Zemljicu da ih hrani, molim oblačiće da ih napoje, a tebe drago Sunašce molim da im svakom podariš jedan svoj zračak za čarobno zlatno-žuti osmijeh.

U vrtu Beskrajno Zeleno svi su obrisali suze i oprostilili se od Ljubice Radosnice. Puno su pričali o njoj do sljedećeg proljeća. Zapravo, bila je cijelo vrijeme s njima. U mislima. Kad su okopnili snjegovi i zasijalo Sunce, pojavile su se kćeri i sinovi Ljubice Radosnice. Svi su imali zelene haljine, frizure s plavim loknama, bijelo lice i čaroban zlatno-žuti Sunčev osmijeh. I ponovno su unijeli radost u vrtu Beskrajno Zeleno.

Ruža Silađev

Draga djeco! Budi li vas ujutro cvrtkut ptica i sunce koje jače sija i grije? Sve nekako postaje lakše. Budi se priroda i njena ljepota nas oduševljava i poziva nas van, da izađemo u parkove, na livade, na salaše, na dvorište... Hrcko vas ovoga puta želi upoznati s proljetnicama, pa prionite na čitanje, ali ponesite Hrcka van i čitajte ga u prirodi!

CVIJEĆE GOVORI?

Jeste li znali da i cvijeće ima svoj govor? Zovu ga stručno FLORIGRAFIJA. Potječe iz viktorijanskog vremena i smatra se idealnim sredstvom komunikacije za diskretno izražavanje osjećaja. Na ovom bogatom jeziku posebno mjesto zauzimaju ruže u svim svojim bojama, veličinama, pupoljcima, listovima i trnjem. Sigurno znate da crvena ruža znači ljubav. Tako i proljetno cvijeće ima svoj govor. Evo nekoliko primjera:

Visibaba – utjeha

Ljubica – strpljivost

Đurđica i zumbul – zahvalnost.

Kada darujete kiticu ovoga cvijeća, razmislite dobro kome treba biti upućeno!

Ožujak

Jaglaci u ožujku,
Krasne žute boje,
Kao mala sunašca
Na zemljici stoje.

Zovu nas i kažu nam,
Izađite van
Pozdravite proljeće
I sunčani dan.
Proljeće u srcima
Nove nade budi
S proljećem u srcima
Mi smo uvijek ljudi.

Pozdravimo proljeće
Izađimo van
Pozdravimo proljeće
I sunčani dan.

Marija Matanović

Ljubica

Ljubice,
Pokaži mi lice,
Jesi li plava ili bijela,
Pokaži se cijela.

- Kome ćeš me
brati,
Mami ili tati?

- Malo mami,
Malo tati,
Malo baki dati.

Komplicirano je...

s malim zakašnjenjem i on – više, maše rukama, pita za ocjene, prijeti kaznom zbog kašnjenja, pita kako ja mislim položiti ispite u glazbenoj, pa uskoro će matura!!! Helou! Pokušala sam ga podsjetiti da je to za dvije i pol godine, ali me je tako uzrujano pogledao, da sam radije prešutjela.

Uglavnom, imam kaznu zbog kašnjenja. Tjedan dana ne smijem van ni kod Darka, u biti – nigdje osim u školu, jednu i drugu i na aikido – to će mi dopustiti, jer je uskoro prvo polaganje, a tati znači da položim bar za nekoliko prvih pojaseva. Mislila sam da će me mama spasiti, ali ona je samo šutjela i gledala u stranu, negdje kroz prozor. Činilo mi se da su se i oni prije posvađali, mada ništa nisam čula. Iako, nikad nisam čula da viču jedno na drugoga... Nadam se da je to dobar znak. U razredu su se roditelji još dvoje mojih prijatelja rastali.

Zbog svega toga se s Darkom čujem samo sms-icama i na fb chat-u. Tata niti ne zna da je tako nekad još zabavnije – mogu raditi što želim, igrati igricu ili čitati knjigu i dopisivati se s njim. On meni svakako piše više nego ja njemu. Nekad ga baš i ne razumijem – kad počne govoriti o nekim zajedničkim prijateljima, začudi me koliko voli zabadati nos u tuđe stvari. Čini se i da voli spletkariti – nisam navikla da takvi budu dečki. Kad mu kažem da ogovara više nego neke cure, uvrjedi se, ali zbilja je tako. Onda se duri – opet tako smiješno!!! Kad ga ne zovem cijeli dan, šalje mi srca i neke stihove pjesama popularnih pjevačica, što meni bude još smiješnije. Ipak, ne dopada mi se da mislim da se on ljuti na mene, pa mu onda nešto pišem, makar to i ne mislim, samo da ne zvuči tako bez veze. Onda, dok tako pišem, pogledam malo na Tinov profil, iako je on slabo aktivan u zadnje vrijeme. Gledam neke stare selfie-je i lajkam. To mi je baš lijepo...

Kristina

Ne mogu vjerovati!

Došla sam doma pol sata kasnije i – tata je poludio! Čudilo me je što je uopće tu, jer ga gotovo cijeli radni tjedan nema, otkad je dobio promaknuće u ured u Novi Sad. Odjednom, u običnu srijedu navečer, dolazim iz škole

Novi ja

Znate osjećaj: najbunov-niji na svijetu uđeš rano ujutro u kupaonu i obavljaš osobnu higijenu tako da prilaziš wc elementima samo po sjećanju, jer oči još nisu »proradile«? Kad shvatiš da ni pokraj najvećih napora nemaš šanse progledati dok se ne umiješ hladnom vodom, ma koliko to bilo neugodno i hladno, pljusneš se naglo i streseš... Brrr... I kad podigneš pogled, u zrcalu je neki novi ti. E, tako se osjećam.

Sam sam sebi nekako narastao, tako se odraslijim osjećam. Mama kaže da se vidi po meni, a Sven kaže: »Ma ne, još si ti mali braco« i lupi mi čvrgu. Ovo proljeće je nekako drugačije. Tako sam budan, kao da sam spavao cijelu zimu, cijelu godinu, čak možda i više godina – ma cijeli život. Više se ne želim samo zafrkavati okolo, želim nešto više. Kad pričam s tatom i mamom, ne razumiju. Mama mi je predložila par knjiga da pročitam – nekog »Galeba Jonathana Livingstonea«. Nije dugačko, ali ipak – tko će čitati nešto što nije lektira??? Tata mi je predložio da pođem malo češće na trčanje, kazao je da će i on sa mnom, ako hoću. To mi zvuči bolje. Dobro će mi doći da se malo vratim u kondiciju, nekako sam spor kad se dohvatim lopte s dečkima. Možda i pokušam to. Ipak, nije to ono što želim. Nešto trebam, ne znam ni sam što, ali spremam se otkriti. Kad otkrijem, ići ću za tim svom snagom. Znam samo da osjećam toliku navalu snage da...

Evo, dok pišem ovo, čujem da Kristina prolazi s Darkom našim katom. Smiju se nešto. Drže se za ruke. Ne u školi i na ulici – to je »out«, nitko to ne radi! – već samo u zgradi ili nekad kad se skriju pod drvetom ispred našeg ulaza. Sve čujem. Ne smeta me, zbilja ne. I ja bih volio jednom tako, kad nađem na neku cool curu. Ne mora bit prelijepa (iako, može ☺), niti prepametna, ali – volio bih da budemo frendovi, da skupa pričamo o svemu i svačemu, onako kako smo Kristina i ja nekad pričali.

Malo me živciraju »golupčići«, pa ih izbjegavam – uvijek sam nešto bizi. Nije mi prevelik problem izbjegavati ih, jer su oni u tom nekom svom svijetu, sa sluškama na ušima i smartićima u rukama. Sven me zeza da sam ljubomoran, pa ga moram počastiti jednom »klepkom«, jer nisam. Zašto bih? Sven zbilja pojma nema.

Tin

Kviz Vojvodinu

1. Koje je godine održan prvi po redu Festival bunjevački pisama u Subotici?

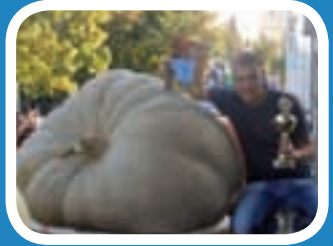
- a) 2000.
- b) 2001.
- c) 2002.
- d) 2003.

Festival bunjevački pisama je glazbena priredba koju organizira istoimena udruga iz Subotice, radi očuvanja, promicanja i populariziranja glazbene kulture Hrvata Bunjevaca. Na festivalu se izvode nove skladbe pisane na bunjevačkoj ikavici i natjecateljskog je karaktera. Kao plod svakog festivala izdaje se CD s pjesmama.

2. U kojem se vojvodanskom mjestu održavaju »Dani ludaje«?

- a) Kikindi
- b) Somboru
- c) Maloj Bosni
- d) Bezdanu

»Dani ludaje« (bundeve) svake se godine sredinom listopada, a na njima se mnogi agronomi natječu za najteži i najduži plod godine bio je Milan Desnica, iz Savinog Sela, koji je uspio oboriti svoj rekord odgojivši bundevu tešku 507 kilograma.

održavaju

3. Kako se zove prva pjesma koju je snimio Đorđe Balašević s grupom »Žetva«?

- a) Lipe cvatu
- b) Sve još miriše na nju
- c) U razdjeljak te ljubim
- d) Opijum

Poznati kantautor, pjesnik i glumac Đorđe Balašević rođen je 1953. godine u Novom Sadu. Nakon grupe »Žetva« osnovao je vlastitu »Rani mraz« da bi kasnije nastupao samostalno. Osim po pjesmama poznat je i po specifičnom humoru. Da ne nabrajam dalje, jer vjerojatno nema osobe koja ne zna tko je Đole.

4. Koji su tradicijski plesovi Hrvata Bunjevaca? Izbaci uljeza.

- a) Momačko kolo
- b) Slamarsko kolo
- c) Rokoko
- d) Lindo

Glazba i ples imaju veliki značaj u životu ljudi. To nije samo izraz ljudske potrebe za kreativnošću, igrom i razonodom, nego zadovoljava i druge psihološke, društvene i kulturne potrebe. Svaki narod ima svoje tradicijske plesove koje prenosi s generacije na generaciju.

Torta u šolji

Vrijeme priprave:
10 min

Priprava:

1. U velikoj šalici pomiješati sve suhe sastojke brašno, šećer, prašak za pecivo i kakao.
2. Dodati jaje, izmiješati.
3. Dodati mlijeko i ulje, pomiješati.
4. Staviti u mikrovalnu 5 minuta.
5. Izvaditi iz šalice i izrezati na kolutove.
6. Ukrasiti voćnim jogurtom i bombončićima.

Potrebni sastojci:

- 4 žlice brašna
- 4 žlice šećera
- 2 žlice kakaa
- na vrh žlice praška za pecivo
- 1 jaje
- 3 žlice mlijeka
- 3 žlice ulja
- aroma vanilije

Za ukrašavanje:

- voćni jogurt
- čokoladni bombončići

Potreban pribor:

- mikrovalna pećnica
- velika šalica
- žlica

Vaš današnji kuhar je Timotej Vukmanov Šimokov. On ima četiri godine i ide u vrtić »Marija Petković Biser«. Voli gledati crtani film »Braću Kret« i igrati se lego kockicama, a najviše uživa u postavljanju zanimljivih pitanja.

Ekstra savjeti

U gotovu smjesu možete dodati komadiće čokolade. Jaje ispuhajte i sačuvajte za Uskrs.

Jeste li znali?

➔ Voda kruži u okviru »zatvorenog sustava«, tako da rijetko dolazi do gubitka ove materije. Ista voda koja je postojala na Zemlji prije milijun godina i danas je prisutna. Veća količine slatke vode je uskladištena u zemlji od one koja je prisutna na površini zemlje.

➔ Puževi mogu spavati čitave tri godine.

➔ Djetlić može kucnuti u drvo 20 puta u jednoj sekundi.

➔ Grof Alessandro Volta je izumio prvu bateriju u XVIII. stoljeću.

➔ Čovječje suze proizvode četiri žlijezde smještene pokraj oka, koje ispiraju rožnicu i otiču u nos. Ako ih ima previše, izlivaju se preko kapaka. Ono što je zanimljivo je da svakoga dana čovjek izluči (i ako ne plače) oko pola litre suza!

➔ Krtica može iskopati tunel od 70 metara za jednu noć.

➔ Latinski naziv cvijeta tulipan (tulipa) nastao je od perzijske riječi »dulbant«, što znači turban, na što ovaj cvijet i podsjeća. Od latinskog »tulipa« nastali su nazivi u mnogim jezicima, a prve lukovice tulipana stigle su u Europu iz Istana.

Kinomania

Chappie

Svako rođeno dijete dolazi na svijet prepuno obećanja, a takva je situacija i s Chappiejem: on je nadaren, poseban, pravo čudo. Poput svakog djeteta, Chappie će ubrzo doći pod utjecaj okoline koja ga je srce i dušu kako bi pronašao svoje mjesto u svijetu i postao samostalan. Ali zbog jedne stvari Chappie se razlikuje od svih ostalih: on je robot. Prvi robot s mogućnošću samostalnog razmišljanja i vlastitih osjećaja. To je opasna ideja, ali i izazov koji će Chappieja dovesti u sukob s moćnim, razarajućim silama kojima je jedini cilj pobrinuti se da Chappie ostane jedini primjerak svoje vrste.

Pepeljuga

Pepeljuga je igrani film temeljen na klasičnoj bajci o Pepeljugi, remek-djelu iz 1950. Priča o Pepeljugi prati sudbinu mlade Elle čiji se otac trgovac ponovno oženio nakon smrti njene majke. Ella prihvaća novu maćehu i njene dvije kćeri Anastasiu i Driseilu. Nakon nenadane smrti oca, djevojka Ella ostaje prepuštena na milost i nemilost svoje nove okrutne obitelji koja ju pretvara u služavku prekrivenu pepelom, zvanu Pepeljugu. Nedugo zatim u šumi sreće stranca, svoju srodnu dušu, šarmantnog princa. Nakon sudbonosnog susreta, kraljevstvo poziva sve djevojke na bal kako bi princ odabrao svoju buduću suprugu. Mlada Ella, unatoč svim nedaćama koje su joj zadale zle sestre i maćeha, uspijeva doći na bal. Uz pomoć čarobne kočije - bundeve i par miševa, te popularne staklene cipelice, mijenja svoj život zauvijek.

U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće pojmove: TON, OPERETA, PRAPORCI, KLAPA, ORGULJE, HARMONIKA, GUSLE, MELODIKA, VIOLINA, KSILOFON, GUDALO, NOTE, FRULA, TRUBA, MAT. Preostala slova dat će konačno rješenje. Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.

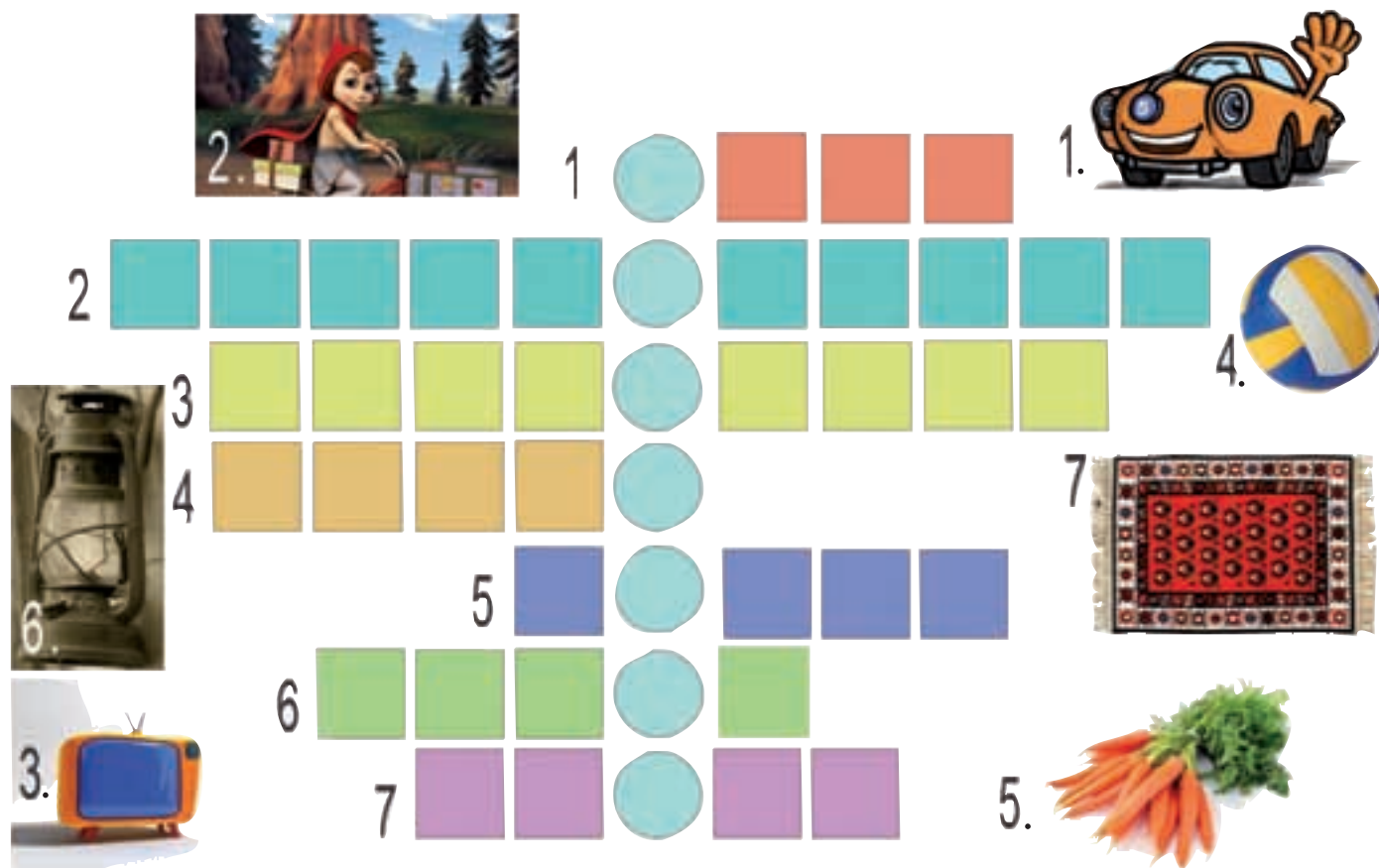

U	M	V	S	K	A	L	U	R	F
A	E	M	I	P	L	A	A	N	I
K	L	A	V	O	B	A	O	A	C
I	O	T	A	U	L	F	P	N	R
N	D	G	R	T	O	I	O	A	O
O	I	T	U	L	E	L	N	E	P
M	K	K	I	S	A	R	T	A	A
R	A	S	N	D	L	O	E	A	R
A	K	O	U		N	E		P	P
H	T	G	E	L	J	U	G	R	O

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvih zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

6				9				2
			3		1			
		7				9		
	1						7	
3				1				5
	5						8	
		3				7		
			8		5			
8				7				4

	6		3			8		4
5	3	7		9				
	4				6	3		7
	9			5	1	2	3	8
7	1	3	6	2				4
3		6	4					1
				6		5	2	3
1		2			9		8	

Vjesnici proljeća

Tekst: Slađana Tikvički
Crtao: Petar Tikvički

Tikvički Petar 2015.

